ОФІЦІЙНА ЗАЯВА

HPLGBT вітає рішення українського суду щодо військового обліку транс жінки

HPLGBT вітає рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду на користь трансґендерної (транс) жінки, яка оскаржила подальше перебування на військовому обліку після юридичного визнання свого ґендеру.

Ставлення до позивачки, описане у Справі № 160/22278/26, є неприпустимим. Згідно з описом справи, територіальний центр комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП) відмовився виключити транс жінку з військового обліку, хоча її ґендерний маркер було юридично визнано й підстав для обов'язкового обліку в її випадку не було. Суд визнав відмову протиправною, встановив, що ставлення до позивачки було дискримінаційним, і зобов'язав ТЦК та СП виключити жінку з військового обліку та внести відповідні зміни до реєстру «Оберіг». HPLGBT вітає те, що суд захистив її права. Усі державні установи мають послідовно враховувати юридично визнаний ґендер людини. Вимагати від людини звернення до суду для визнання статусу, який держава вже підтвердила документами, означає покладати на неї невиправданий тягар. Прогалини в адміністративних процедурах не можуть виправдовувати дискримінаційне ставлення. Ми вимагаємо поваги до прав усіх трансґендерних людей, зокрема тих, хто не отримав юридичного визнання свого ґендер. Кожна транс людина має право на гідність, безпеку, приватність і захист від дискримінації. Повага до цих прав не може залежати від лікування, діагнозу чи змін у документах, що посвідчують особу.

Дискримінація також загрожує праву на охорону здоров'я. Стигма, страх неналежного ставлення й порушення конфіденційності можуть перешкоджати доступу до профілактики ВІЛ, тестування, лікування й догляду. Ми закликаємо зробити послуги доступними й конфіденційними, забезпечити безперервний доступ до антиретровірусної терапії та захистити людей від дискримінації через фактичний або гаданий ВІЛ-статус. Ґендерна ідентичність людини не дає підстав робити висновки про її ВІЛ-статус. *[1] [2]*

Незалежні фахівці з прав людини, юристи й організації спільнот повинні мати змогу без залякування й перешкод документувати порушення, надавати допомогу та стежити за практикою державних органів. Під час цієї роботи необхідно отримувати інформовану згоду, зберігати конфіденційність і дбати про безпеку людей, яких стосуються порушення. *[3]*

HPLGBT закликає Міністерство оборони України, ТЦК та СП й усі компетентні органи влади вжити таких заходів:

- Припинити дискримінацію за ознакою ґендерної ідентичності й забезпечити рівне ставлення в адміністративних процедурах, зокрема під час ведення військового обліку. У кожному випадку рішення мають ґрунтуватися на законних підставах.
- Враховувати юридично визнаний ґендерний маркер людини, невідкладно виправляти неточні записи й запровадити чіткі процедури, розроблені разом зі спільнотами транс людей, щоб запобігти розбіжностям у практиці державних установ.
- Забезпечити доступ до дієвих засобів правового захисту, виконувати судові рішення, перевіряти факти, викладені у скаргах на дискримінацію, та притягати до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення.
- Забезпечувати конфіденційність відомостей про ВІЛ-статус та інших персональних і медичних даних, запобігати їх незаконному розголошенню й навчати працівників поважати права та гідність транс людей.

Ми закликаємо медіа вживати імена й займенники, якими послуговуються самі транс люди, поважати їхнє приватне життя й уникати матеріалів, що підживлюють упередження або зображують їхню ґендерну ідентичність як привід для підозри.

HPLGBT солідарна з жінкою, яка захистила свої права, та з усіма транс людьми, які стикаються з дискримінацією. Війна й воєнний стан не можуть виправдовувати дискримінацію, приниження чи свавільне втручання у приватне життя. Ми вимагаємо від органів влади дотримуватися прав людини у своїй щоденній роботі й забезпечувати дієвий захист прав транс людей. *[4]–[10]*

Джерела для правозахисної роботи

Офіційні джерела для правового аналізу, документування порушень і адвокації. У роботі з окремими справами отримуйте інформовану згоду та забезпечуйте захист персональних даних.

[1] Матеріали ВООЗ щодо трансґендерних і ґендерно різноманітних людей. Дані про перешкоди в доступі до медичних послуг і значення профілактики ВІЛ, тестування та лікування.

[2] Закон України № 1972-XII про ВІЛ. Статті 13 і 14 стосуються конфіденційності, рівності та захисту від дискримінації.

[3] Огляд Декларації ООН про правозахисників (УВКПЛ ООН). Стандарти правозахисної діяльності та гарантії безпеки для тих, хто її здійснює.

[4] Конституція України. Статті 24, 32, 49 і 55 стосуються рівності, приватного життя, права на охорону здоров'я та судового захисту.

[5] Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Статті 8, 13 і 14 стосуються поваги до приватного життя, ефективного засобу юридичного захисту та користування правами за Конвенцією без дискримінації.

[6] Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу». Статті 1 і 37 визначають правові засади для оцінки підстав військового обліку в конкретній справі.

[7] Тематичні мандати спеціальних процедур ООН. Серед них мандат із захисту від насильства й дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації та ґендерної ідентичності.

[8] Подання інформації в межах спеціальних процедур ООН. Позасудовий механізм передавання достовірної інформації про ймовірні порушення. Перед поданням персональних даних перевірте вимоги щодо згоди та розкриття відомостей.

[9] Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Офіційні вимоги до звернень щодо ймовірних порушень прав людини та способи їх подання.

[10] Рішення у справі № 160/22278/26 у судовому реєстрі. Для правового аналізу отримайте повний текст і перевірте всі нюанси щодо оскарження.

HPLGBT